

**Dokumendihaldusnõukogu
koosoleku protokoll**

Tallinn

11.12.2012

nr 26-3/12-00432/008

Algus: 13.30

Lõpp: 16.00

Juhatas:

Liivi Karpištšenko

Protokollis:

Alar Teras

Võtsid osa:

Ilona Kään

Kerli Naruski

Kristel Mändmaa

Kärt Allert

Reet Ringo

Ulvi Peets

Hannes Kiivet

Pille Noodapera

Marve Kaljumäe

Uuno Vallner

Puudusid:

Terje Mäesalu

Kaido Palu

Sven Pöder

Liis Laaneloog

Terje Viertek

Riina Velleste

Kutsutud:

Helena Erin

Kadi Krull

Relika Metsallik-Koppel

Kairi-Ly Einborn

Liis Vaasa (Tallinna Majanduskooli praktikant)

Päevakord:

1. Dokumendiliigi XML andmekirjelduse juhise lõppversioon ja 2013.a. projektid dokumendiliikide ühtlustamiseks
2. Dokumendihalduse metaandmeloendi lõppversioon
3. DHN 2012. aasta töö ja 2013. aasta tööplaan

Liivi Karpištšenko avas koosoleku ning tutvustas praktikanti. Avaldas arvamust, et hea oleks, kui saaks järgmise aasta tööplaani kava sel koosolekul kokku. Teavitas, et 10.12.12 said kokku põhiseaduslikud institutsioonid MKM-i ITAO, Riigi Infosüsteemi Ameti (RIA) ja Rahvusarhiivi esindajatega. Põhiseaduslike institutsioonide esindajad on huvitatud informatsioonist, soovivad 1 kord aastas kokku saada ja osaleda teabepäeval. Lepiti kokku, et informeerime DHN-i tööplaanist Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi veebilehe kaudu.

1. Dokumendiliigi XML andmekirjelduse juhise lõppversioon ja 2013.a. projektid dokumendiliikide ühtlustamiseks

Arutelu.

Hannes Kiiwet: Esitan enda poolt „kosmeetilised parandused“ meili teel. Ei pea kohapeal arutama, sisu need ei muuda.

Liivi Karpištšenko: Tegime juhise lihtsamaks, nüüd on vähem kirjeldatud üksikasju. Dokumendiliigi andmekirjeldus on aluseks sama liiki dokumentide loomisel mis tahes vormingus. Kui dokumendiliike hakatakse kirjeldama, siis tekivad ettepanekud juhisesse. Riigi infosüsteemi haldussüsteemis (RIHA) on praegu õigusaktide XML-id. Täiendatud juhise alusel on plaan järgmisel aastal ühtlustada dokumendiliike. Samuti tegeleb sellega RIA. Testime XML juhiseid ja siis tekib järgmine versioon.

Relika Metsallik-Koppel: Esialgsed mõtted 2013. aastaks on kirjeldada teabenõuet, selgitustaotlust ja märgukirja. Rakendada seda www.eesti.ee-s ja ka mujal. Töökorralduslikult oleks eraldi töögrupp – dokumendihaldusnõukogu ja dokumendivahetuskeskuse võrgustikust. Inimesi oleks ka ametitest, inspeksioonidest ja kohalike omavalitsuste poolelt. Tööga tahaks alustada jaanuaris 2013. Töö peaks valmis olema poole aasta pärast. Avaliku teabe seaduses ning märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduses on need dokumendid küllaltki erinevalt kirjeldatud. Kaasata tuleb Justiitsministeerium, et kahte seadust ühtlustada. Elementide poolelt lähtuda metaandmete loendist ning lahendada sisuelemendid. Töögrupis võiks arutada ka tagasiside ja menetlusinfo andmist koostöös RIA eesti.ee osakonnaga. „Inimloetava“ kirjelduse panen töögrupi töö tulemusel ise kokku. XML skeemide koostamises võtab juhtimise töö enda

peale Kadi Krull. Aasta teises pooles toimub testimine. Eeldab raha, et saaks asutustes rakendada. Dokumendihaldusnõukogu kinnitab lõpliku versiooni.

Liivi Karpištšenko: Asutused on nende dokumendiliikide ühtlustamiseks soovi avaldanud. Ka kodanikule on vaja selgust, et millisel juhul ta eesti.ee-s millist vormi kasutab. Väljatöötamise käigus arvestatakse juhust.

Relika Metsallik-Koppel: eesti.ee-l on palju vorme ning selgitustaotluse ja märgukirja vormi oli teinud ainult Politsei- ja Piirivalveamet.

Liivi Karpištšenko tutvustab Uuno Vallneri ettepanekut. Kuidas see peaks juhises olemas?

Uuno Vallner: XML on põhiasi. Kuidas XML teha inimesele ja arvutile selgeks. Kõige populaarsemad on 3 keelt. XMLschema on probleeme tekitav. Tekib vastuolusid ja interpreteeritakse erinevalt. Lubada tuleb ka alternatiive. Piisab ühest lausest juhises. Kuna arendajad ei tunne kõiki erinevaid keeli, siis kirjutada eraldi punkt, kuidas seotud kontekstiga. Enamik nõuded sobivad. Võiks kirjeldada tulevikus taksonoomiaid, x-tee teenuste indekseerimisel kasutada.

Hannes Kiiwet: Ettepanek mitte lisada juhisesse, vaid võtta tööplaani. Need on tuleviku alternatiivid. Praegu on X-teel ja RIHAs kasutusel XML skeem, millel on oma plussid (nimeruum jm).

Liivi Karpištšenko: Ettepanek oleks nimetada erinevaid keeli juhises ja võtta juhise järgmiste versioonide plaani nende analüüs. Kui oleme saanud tehnilised täpsustused Uuno Vallneri ja Hannes Kiiveti poolt, siis kas koos nendega võime juhise kinnitada?

Otsustati: Teisi keeli käsitleva osa ja selle sõnastuse otsustab koostöös MKM-i RISO ja RIA-ga MKM-i ITAO . Ülejäänud osas kinnitada dokumendiliigi XML andmekirjelduse juhise lõppversioon.

Informatsiooniks.

Liivi Karpištšenko: Eelmisel nädalal saime kokku Riigi Infosüsteemi Ameti ja Justiitsministeeriumi Riigi Teataja talituse esindajatega. Arutasime XML töövahendi edasiarendamise teemat. Seda võiks kasutada ka teiste dokumendiliikide puhul. Sel teemal läbirääkimised ja vajaduste selgitamised jätkuvad. On vaja teha töörühm kõiki ministeeriume kaasavalt. Sel nädalal räägime veel Henri Poogiga, kes tegeleb VOLISe projektiga.

2008.a on tehtud kirja standard. Standardikeskuse tööplaanis on selle muutmise. Standardikeskus soovib uue kirja standardi loomisel kaasata eksperte. Edastame kutse dokumendihaldusnõukogu liikmetele ekspertarvamuste saamiseks. Saadan standardi dokumendihaldusnõukogu liikmetele koos arvamuste tabeliga, kui valdkonna ekspertidele. Standardi juurde ei looda XML skeeme, need saab luua hiljem XML andmekirjeldusega. Avaldage arvamust 31. jaanuariks 2013.a.

2. Dokumendihalduse metaandmeloendi lõppversioon

Liivi Karpištšenko: Lõppversiooni saime kätte viimase poole tunni jooksul. Lisad puudu. Skeemid tulevad lisaks. Saadame laiali DHN liikmetele.

Liivi Karpištšenko tutvustas loendi lõppversiooni.

Liivi Karpištšenko: Loendit oleme arutanud pikalt ja kõik said esitada ettepanekuid. Proovisime võimalikult palju arvestada laekunud ettepanekuid dokumendihaldusnõukogu liikmetelt ja arendajatelt. Sissejuhatust on lühendatud. Kokku on viidud liigitusüksuse alla sari, toimik, asi. Kattuvaid elemente oli palju. Selle kohta olid märkused. Järgnevalt läheb loend kooskõlastusele RIHAs. DHN liikmed vaatavad veel üle ja annavad viimased märkused kirjalikult. Võimalik on teha veel kosmeetilisi parandusi, põhimõttelisi parandusi enam ei sooviks. 17. detsembri 2012.a õhtuks viimased ettepanekud. Metaandmeloend koos skeemidega avaldatakse RIHA-s, link MKM-i veebilehele.

Otsustati: Kinnitada dokumendihalduse metaandmeloendi lõppversioon.

3. DHN 2012. aasta töö ja 2013. aasta tööplaan

Liivi Karpištšenko: See oli meil esimene aasta nõukoguna, kuigi koostöö on olnud ka varem. Oli palju ülesandeid, mis vajasis kiiret lahendamist. Saime palju kogemusi, uusi ideid ning jõudsime edasi paljude asjadega. Suur tänu kõigile! Avalike teenuste korraldamise rohelise raamatus on üks ettepanekutest panna sarnane koordineerimine käima ka avalike teenuste osas ja võimalik, et need kaks moodustavad aja jooksul ühe nõukogu või jäävad paralleelselt toimima.

Arutelu.

Liivi Karpištšenko tutvustas Terje Mäesalu esitatud ettepanekut. Tihti tulevad koosolekul uued teemad ja seetõttu jäävad mõned asjad läbi arutamata. Lisakohtumistel saaks neid asju arutada. Kui on uus teema, siis anda sellest enne teada. Korraldajad otsustavad, kas leiame aega sellel koosolekul või tuleb arutada lisakohtumisel.

Kärt Allert: Saata ettepanekud e-kirjaga, planeerida iga koosoleku lõppu „muud küsimused“.

Liivi Karpištšenko tutvustas Kaido Palu kirjalikku ettepanekut. Muret teeb arhiivindus. Koolitustel esinevad erinevad inimesed. On tekkinud küsimused. Arhiivikeskuse AS koolitusel osalenud KOV-idele jäi kõlama arhiveerimisel paberile tagasi minemise vajadus. Kas viga oli koolitajas või kuulajates, on raske öelda. Ettepanek võtta 2013.a esimesel koosolekul päevakorda arhiivinduse teemad. Täpsustada koosoleku tarbeks teemad arhiivinduse valdkonnas.

Kristel Mändmaa: Riskide hindamine käib. Õiguslik keskkond ei soosi digitaalset asjaajamist. Vaja on praktilist vaadet arhiivi teemal. Näiteks kas UAM on kasutatud. Mis on riigis suund kuni 10a dokumentide säilitamise osas. PPA-s on palju menetluskokkuvõtteid paberil. SiM-i valitsemisalas on nüüd arhiiviväärtusega dokumente rohkem. Mis on riigisaladuse suund.

Pille Noodapera: Seega pigem ümarlaud kui seminar või loeng.

Reet Ringo: Pakub välja kuupäevad koosoleku ajaks Kaitseministeeriumis.

Otsustati: Korraldada dokumendihaldusnõukogu koosolekud 2013.a kuuel korral: jaanuaris, märtsis, mais, septembris, novembris ja detsembris. Koosolekud toimuvad kuu teise nädala (v.a. jaanuar) kolmapäeval kell 14.30–17.00.

Kristel Mändmaa: Ootaks ka reaalseid, igapäevaelu praktiliste teemade käsitlust. Ettepanek nõukogu väliselt üle kuu kokku saada kogemuste vahetamiseks.

Liivi Karpištšenko: Kas on õigusakte, mis vajavad ajakohastamist? Millised on takistused? Juuni laiendatud töökoosoleku ja sellele järgneva nõukogu koosoleku teemaks võiks olla „dokumendihalduselt infohaldusele“. Kontseptuaalne arutelu. Mida Euroopas tehakse ja IT inimeste vaade.

Kärt Allert: Uuendatud AvTS raames dokumentide avalikustamine probleemne. Nüüd tunnistati kehtetuks paragrahv, mille alusel toimime. AKI seisukoht oleks vajalik. See on üks ettepanek töökoosolekule.

Otsustati korraldada dokumendihaldusnõukogu praktilised töökoosolekud 2013.a veebruaris, aprillis, oktoobris ja juunis (kahepäevane arutelu juuni esimeses pooles).

Liivi Karpištšenko: Soovime MKM-i kantsleri kaudu edastada info DHN-i tegevuse kohta kantslerite nõupidamisele. Soovime rõhutada nõukogu liikmete töö olulisust. Kuidas on koordineerimistöõ nõukogu liikmetel läinud? Kas on ajapuudusega või otsustuspädevusega probleeme? Terje Mäesalu on teada andnud, et HTM-is on nende osakonna põhimääruses kirjas ainult ministeeriumi asjaajamise korraldamine. Kogu valitsemisala koordineerimine ei ole nende ülesanne. Nad on teinud ettepaneku oma põhimääruse muutmiseks, kuid seni ei ole küsimus lahenenud. Samas on valitsemisala asutuste nõustamise ja abistamise kohustus sätestatud valitsuse määruses („Asjaajamiskorra ühtsed alused“ ehk AÜA) ning DHN-i loomise kohta on AÜA muutmismääruse seletuskirjas samasisuline selgitus.

Kerli Naruski: Kõige suurem vajadus, et kui muid süsteeme arendatakse, siis kaasatakse dokumendihaldurid.

Kristel Mändmaa: See võib olla teadmatusest, et ei nähta suurt pilti. On vaja näha seoseid. Näide on Riigi Teataja muudatused, mis muutsid ka EIS-i kasutamise põhimõtteid. Vaja on vältida ebamõistlikke asju.

Reet Ringo: KaM-is on otsustatud infosüsteemid konsolideerida, s.h dokumendihaldus. Selle kaudu kaasame haldusala. Töörühmas käime koos.

Marve Kaljumäe: Koordineerimine on viimasel ajal toimunud ajapuudusel pigem meili teel.

Ulvi Peets: Haldusala ei ole. Koordineerimine on tsentraalne. Teised on kasutaja rollis.

Hannes Kiivet: Kas saaks DHN-is arutatavat infot jagada otse alla. See on kiirem kaasamine. Listi tuleks laiendada või teha info jagamiseks ja arvamuste avaldamiseks veebileht.

Liivi Karpištšenko: Suurt, kõiki asutusi hõlmavat koostöövõrgustikku on varem katsetatud, kuid see ei toimi. Kogu avalikust sektorist arvamusküsitluste käigus saadud ettepanekuid ei suuda kaks ametnikku süstematiseerida ja analüüsida. Samuti on oluline, et ministeeriumid viivad nõukogus kokkulepitud muudatused ellu vertikaalne juhtimise kaudu. Küll võiks olla vaja kavandid viia veebilehele.

Hannes Kiivet: Kavandite juures tuleks näidata, kelle kaudu arvamused esitatakse. On mõistlik, et seda tehakse koordineeritult.

Hannes Kiivet: Dokumendihalduse inimeste kaasamine infosüsteemide arendusse on keerukas. Iga infosüsteem ja iga muudatus ei ole dokumendihaldusega seotud. Võib-olla saaks RIHA kooskõlastusest märksõnadega info. On ju palju riigiüleseid ja väga paljusid dokumente hõlmavaid süsteeme.

Liivi Karpištšenko: Infosüsteemide arendusse kaasamine on probleemiks. Seotud osapooled peavad olema kaasatud ja arvestada tuleb ja juriidika poolt. Suured süsteemid nagu näiteks EIS, Riigi Teataja, riigiametnike iseteenindusportaal on pidevas muutumises. Ettepanekud saata DHN listi. Teemade järgi lõpliku tööplaani saame kinnitada järgmisel koosolekul.

Kärt Allert: Kas statistikavajadus on ka 2013.a ja kas see muutub?

Liivi Karpištšenko: Eesmärk on, et iga asutus saab mis tahes hetkel ilma käsitsitöö ja liigse ajakuluta kätte viimases seisus statistika, olgu siis iseenda või koordineerijate jaoks. Tuleb kokku leppida, kuidas statistikat koondatakse ja analüüsitakse. Lisaks meile on ka RISO-le erinevate dokumendivahetusliikide statistika oluline. 2013.a lõpus koondame andmed endale ja RISO-le. Seireks on statistikat vaja kuni 2017.a.

Juhataja
Liivi Karpištšenko

Protokollija
Alar Teras